

Tärkeitä huomioita vaelluskalavesistöissä kalastaville

Kalastatko vaelluskalavesistössä? Luethan seuraavan tekstin ennen kalastamista.

Uuden kalastuslain ja -asetuksen tärkeimpiä tavoitteita on kalakantojen luontaisen elinkierron turvaaminen. Koska vaelluskalakantojen tila on erittäin heikko useilla vesistöalueilla Suomessa, säädellään vaelluskalojen kalastusta aiempaa yksityiskohtaisemmin. Tietyt vesialueet on määriteltävä vaelluskalavesistöiksi ja niissä kalastaminen vaatii kalastajalta erityishuomioita.

Vaelluskalat

Kalastuslain 4 §:n mukaan vaelluskaloilla tarkoitetaan lohta, järvi-lohta, ankeriasta, nahkiaista, toutainta, taimenta sekä nieriän, harjuksen ja siian vaeltavia kantoja.

Vaelluskalavesistöt

Kalastuslain 64 § määrittelee vaelluskalavesistöksi sellaisen vesialueen, jota vaelluskalat käyttävät keskeisenä vaellustienään tai lisääntymisalueenaan. Lisäksi kalastusasetuksen 11 §:ssä todetaan, että vaelluskalavesistöjä ovat kalastuslain 64 §:n 1 momentissa tarkoitettujen vesialueiden lisäksi rakennetut joki- ja purovesistöt, joissa esiintyy vaelluskaloja.

Kalastuslain ja -asetuksen mukaiset vaelluskalavesistöt on merkitty www.kalastusrajoitus.fi -sivustolla oranssilla värikoodilla (ks. kuva 1). Tällaisella alueella kalastettaessa on otettava huomioon alla esitetyt seikat.

Onkiminen, pilkkiminen ja viehekalastus vaelluskalavesistössä

Kalastuslain 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus veloitusetta onkia ja pilkkiä sekä kalastaa silakkaa yhdellä vavalla siimaan kiinnitetyillä pystysuunnassa liikuteltavilla koukuilla. Edelleen kalastuslain 7 §:n mukaan jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa viehekalastusta.

Edellä tarkoitettut oikeudet eivät kuitenkaan koske vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueita. Lisäksi kalastuslain 46 § kieltää kaikilta onginnan, pilkinnän ja kalastuksen harrilaudalla vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueella. Veden omistajalla tai kalastusoikeuden haltijalla on kuitenkin oikeus viehekalastukseen vaelluskalavesistöjen koski- ja virta-alueilla.

Vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueen määrittely

Kalastuslain 4 §:n mukaan vaelluskalavesistön koski- ja virta-alueella tarkoitetaan sellaista aluetta, jossa a) vesi virtaa silmin havaittavasti alavirtaan päin ja b) virtapaikan ylävesi on alavettä ylempänä. Kalastajan on helppo tunnistaa koskialueet ja ne on yleensä merkitty peruskarttoihin omalla painetulla tunnusmerkillä.

Virta-alueet sen sijaan rajautuvat kohdekohtaisesti. Käytännössä virta-alueiksi luokitellaan koskien läheisyydessä olevat vesialueet sekä muut selkeästi em. kriteerit a) ja b) täyttävät vesialueet (ks. kuva 2). Lisäksi virta-alueella virtaussuunta pysyy samana tuulista riippumatta ja jää on talvisin heikkoa tai alue on sulana. Virta-alueita eivät ole esimerkiksi suvanto- ja lahtialueet sekä patoaltaat.

Vaelluskalavesistön koski- ja virta-alue” rajaa entistä selkeämmin kalastukselta myös sellaiset alueet, jotka eivät itsessään ole koskia tai voimakkaan virran paikkoja, mutta jotka ovat niin lähellä tällaista paikkaa, että ne kalastettavuudeltaan vaelluskalojen pyytämisen kannalta ovat verrattavissa vanhan lain mukaisiin koski- ja virtapaikkoihin.

Ohjeet kalastajalle tiivistettynä:

1. Tarkasta www.kalastusrajoitus.fi -sivustolta kuuluuko kalastuskohteesi vaelluskalavesistöön.
2. Jos kohde kuuluu vaelluskalavesistöön (merkitty oranssilla värikoodilla), et voi kalastaa onkimalla, pilkkimällä tai harrilaudalla, etkä myöskään voi harjoittaa viehekalastusta kalastonhoitomaksun turvin tai ikäsi puolesta (alle 18-vuotias tai 65 vuotta täyttänyt) kyseisen vesialueen koski- ja virta-alueilla
3. Viehekalastus voi kohteen koski- ja virta-alueella silti olla mahdollista, jos vesialueen omistaja myy alueelle lupia tai alueelle on perustettu erityiskalastuskohde. Selvitä asia vesialueen omistajalta tai luvanmyyjiltä.
4. Selvitä aina myös muut paikalliset kalastusrajoitukset.

Muu kalastaminen vaelluskalavesistössä

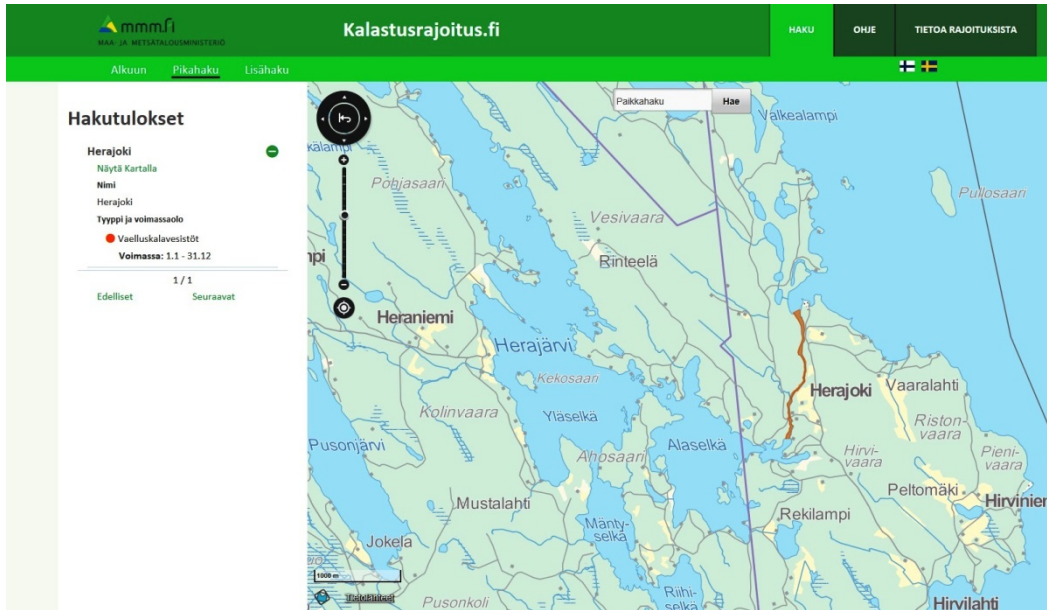
Kalastusasetuksen 12 §:n mukaan vaelluskalavesistöön kuuluvassa joessa kalastus verkolla on kielletty elokuun 15 päivästä marraskuun 30 päivään. Kalastuslain 66 §:n mukaan em. joessa on myös nuottakalastus kielletty ympärivuotisesti.

Lisäksi kalastuslain 70 § ohjaa kalastamista siten, että kiinteiden ja seisovien pyydysten käyttäminen vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetussa purossa on kielletty lukuun ottamatta katiskaa sekä rapu- ja nahkiaismertaa. **Selvitä pyydyskalastuksenkin osalta aina myös muut paikalliset kalastusrajoitukset.**

Kalastaminen vaelluskalavesistöön kuuluvan joen edustalla meressä

Kalastuslain 66 §:n mukana meressä kilometriä lähempänä vaelluskalavesistöön kuuluvan joen suuta on kalastaminen verkolla kielletty 15 päivästä elokuuta 31 päivään lokakuuta. Lisäksi kalastus troolilla ja nuotalla on ympärivuotisesti kielletty viittä kilometriä lähempänä tällaisen joen suuta. Rajoituksilla pyritään turvaamaan vaelluskalojen liikkumista niiden syönnösalueelta kutujokiinsa.

Etäisyydet mitataan jokisuusta joen keskikohdasta linnuntienä puoliympyrän muodossa merialueelle ja ne tullaan merkitsemään myöhemmin myös kalastusrajoitus.fi-sivustolle.

Kuva 1: Karttaan oranssilla merkitty Herajoki on vaelluskalavesistö. Tällaisen joen koski- ja virta-alueilla ei saa kalastaa kalastonhoitomaksulla tai iän perusteella. Tämä joki on lisäksi rauhoitettu kokonaan kalastukselta. Onkin tärkeää selvittää aina myös paikalliset kalastusrajoitukset ennen kalastuksen aloittamista.

Kuva 2: Tässä kalastetaan vaelluskalavesistöön kuuluvan vesialueen koski- ja virta-alueella. Alueella kalastamiseen tarvitaan erillinen lupa.